

POVIJEST

POV D-S014

POV.14.HR.R.K1.40

12

Povijest

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogriješke stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

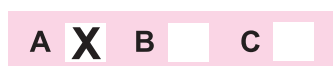
Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 40 stranica, od toga 4 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

Ispravan pogrešnog unosa

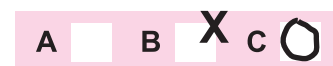

Prepisan točan odgovor

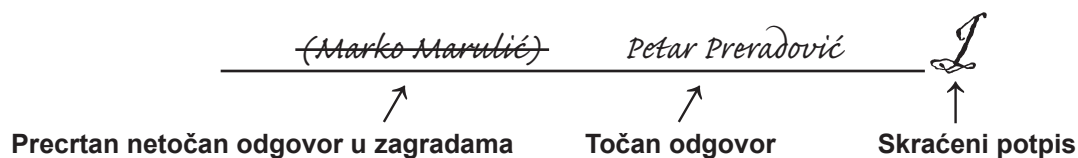

Skraćeni potpis

Neispravno

b) zadatak otvorenoga tipa

Povijest

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Koji je od navedenih naroda u Europi prvi proizvodio i upotrebljavao željezo?

- A. Etrušćani
- B. Feničani
- C. Kelti
- D. Makedonci

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Što je od navedenoga obilježilo vladavinu faraona Amenofisa IV. Ehnatona?

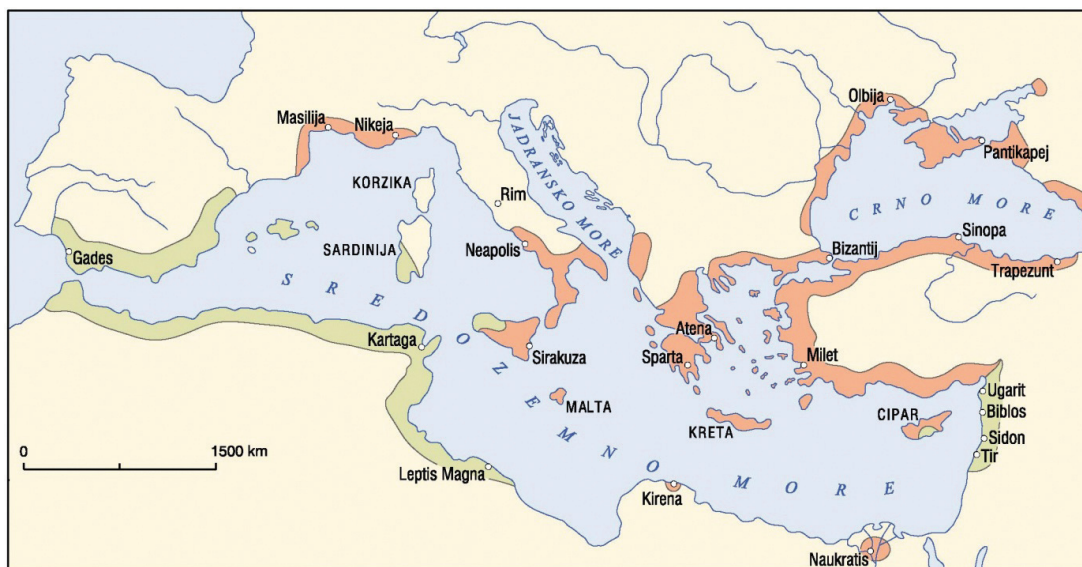
- A. zabrana štovanja Atona
- B. prijenos rezidencije iz Amarne u Tebu
- C. zabrana štovanja egipatskih dinastičkih bogova
- D. gradnja hrama u Abu-Simbelu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

3. Što od navedenoga prikazuju područja na povijesnome zemljovidu obilježena zelenom i narančastom bojom?

- A. rimska osvajanja tijekom punskih ratova
B. kolonije Grka i Feničana na Sredozemnome i Crnome moru
C. sredozemni bazen u vrijeme Velike seobe naroda
D. tragove egipatske civilizacije na sredozemnome bazenu

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

4. Što su od navedenoga bili rimski koloni u doba Rimskoga Carstva?

- A. proletarijat
B. zakupci zemlje rimskih veleposjednika
C. naseljenici u novoosvojenim provincijama
D. vojnici pješaci

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

5. Koja su od navedenih dva najvažnija nalazišta hvarske kulture?

- A. Grapčeva špilja i Markova špilja
B. Danilo i Smilčić
C. Sopot i Otok
D. Velika pećina i Romualdova pećina

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

6. Za vrijeme kojega su rimskoga cara stradali solinski mučenici sv. Dujam (Duje) i sv. Anastazije (Staš)?

- A. Dioklecijana
- B. Domicijana
- C. Galerija
- D. Nerona

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

7. Gdje se i kada počinje upotrebljavati vrsta pisma prikazana na slikovnome prilogu?

- A. u Egiptu u 4. tisućljeću prije Krista
- B. u Indiji u 3. tisućljeću prije Krista
- C. u Kini u 3. tisućljeću prije Krista
- D. u Sumeru u 4. tisućljeću prije Krista

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

8. Što se veličalo ovakvim skulpturalnim prikazima cara Augusta u rimskoj državi?

- A. republikanstvo
- B. tetrarhija
- C. carski kult
- D. Kristovo rođenje

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

9. Kojoj od navedenih kultura pripada materijalni spomenik prikazan na slikovnome prilogu?

- A. hetitskoj
- B. minojskoj
- C. mikenskoj
- D. rimskoj

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

POV D-S014

01

Povijest

10. Što je od navedenoga posljedica Peloponeskoga rata?

- A.** jačanje Atene
B. kriza polisa
C. perzijsko zaposjedanje Trakije
D. jačanje Rima

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

11. Ime kojega od navedenih naroda nedostaje na mjestu upitnika na prikazanome povijesnom zemljovidu?

- A.** Angli
B. Goti
C. Normani
D. Slaveni

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

12. S kojom od navedenih osoba papa Lav IX. ulazi u sukob koji završava crkvenim raskolom 1054. godine?

- A.** s bizantskim carem Konstantinom IX.
B. s kijevskim mitropolitom Hilarionom
C. s rimskim opatom Humbertom
D. s carigradskim patrijarhom Mihajlom Cerularijem

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

13. Kako se naziva državno uređenje u kojemu vrhovnu vlast ima najviši svjetovni i vjerski poglavar Arapa?

- A. egzarhat
B. sultanat
C. kalifat
D. principat

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

POV D-S014

01

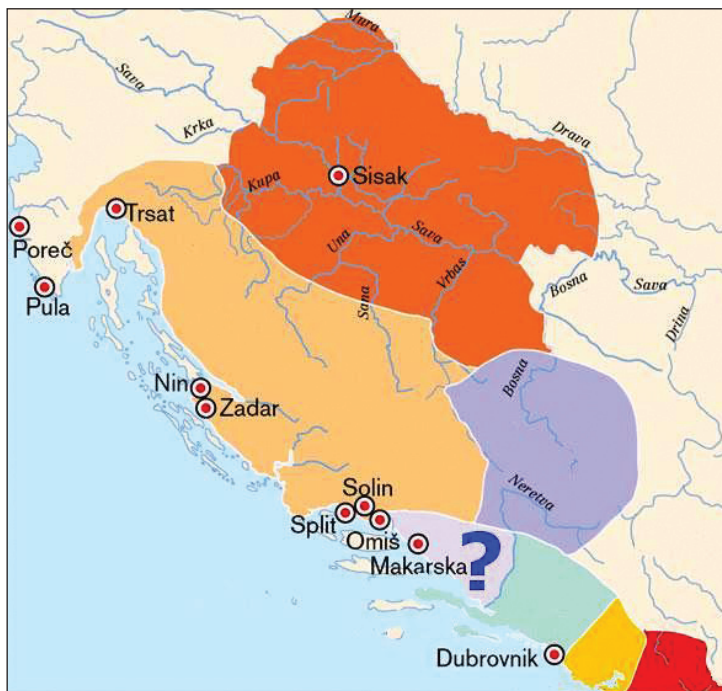
Povijest

14. Što je od navedenoga hrvatsko-ugarski kralj Andrija II. potvrdio Zlatnom bulom iz 1222. godine?

- A. autonomiju dalmatinskih komuna
- B. prava srednjega i nižega plemstva
- C. nastanak slobodnih kraljevskih gradova
- D. utemeljenje Zagrebačke biskupije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

15. Kako se naziva područje na povijesnome zemljovidu obilježeno upitnikom?

- A. Dalmatinska Hrvatska
- B. Kneževina Hrvatska, Dalmacija i Slavonija
- C. Kraljevina Hrvatska i Dalmacija
- D. Neretvanska kneževina

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

16. Koja je od navedenih osoba srušila Aztečko Carstvo?

- A. Diego de Almagro
- B. Ferdinand Magellan
- C. Francisco Pizarro
- D. Hernán Cortés

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

17. Od kojega je stoljeća teritorij Istre bio politički podijeljen na način prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. od 12. stoljeća
- B. od 13. stoljeća
- C. od 14. stoljeća
- D. od 15. stoljeća

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

18. Koja je od navedenih osoba bila namjesnik kralja Ladislava Napuljskoga u Dalmaciji i Hrvatskoj?

- A. Hrvoje Vukčić Hrvatinić
- B. Nikola Gorjanski
- C. Sandalj Hranić
- D. Stjepan Lacković

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Uz koju se od navedenih bitaka vezuje izričaj *prvi rasap kraljevstva hrvatskoga*?

- A. uz bitku na Kosovu polju
- B. uz bitku na Krbavskome polju
- C. uz bitku na Mohačkome polju
- D. uz bitku kod Siska

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

20. Što se od navedenoga odnosi na hrvatskog kralja Stjepana Držislava?

- A. dobivanje znakova kraljevske časti od bizantskoga cara Bazilija II.
- B. teritorijalni vrhunac Hrvatskoga Kraljevstva
- C. održavanje crkvenih sabora u Splitu
- D. početak procesa pokršćavanja

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

21. Za vrijeme kojega se od navedenih događaja odvija politički skup u Pragu prikazan na slikovnome prilogu?

Slavenski kongres u Pragu

- A. proglašenja neovisnosti Čehoslovačke
- B. revolucije 1848./1849. godine
- C. francuske revolucije
- D. proglašenja Austro-ugarske nagodbe

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

22. Kakvu su politiku provodili habsburški vladari u vrijeme planskoga građenja vojno-krajiških gradova Nove Gradiške, Gospića i Bjelovara?

- A. Metternichova apsolutizma
- B. prosvijećenoga apsolutizma
- C. Bachova apsolutizma
- D. dvorskoga apsolutizma

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

23. Koji od navedenih naroda **nije imao** kolonije na tlu današnjih Sjedinjenih Američkih Država?

- A. Englezi
- B. Nijemci
- C. Nizozemci
- D. Španjolci

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

<p>24. Koja je od navedenih država osigurala nadzor zone Panamskoga kanala početkom 20. stoljeća?</p> <p>A. Francuska B. Sjedinjene Američke Države C. Španjolska D. Velika Britanija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>25. Što se od navedenoga odnosi na 1797. godinu?</p> <p>A. prestanak postojanja Mletačke Republike B. početak Napoleonova doba C. kraj francuske revolucije D. uspostava Direktorija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>26. Koja je od navedenih osoba bila prvi rektor Sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu?</p> <p>A. Ferdo Šišić B. Ivan Kukuljević Sakcinski C. Izidor Kršnjavi D. Matija Mesić</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>27. Na kojemu je od navedenih prostora fra Grga Martić bio nositelj narodnoga preporoda Hrvata?</p> <p>A. Bosne i Hercegovine B. Dalmacije C. Gradišća/Burgelanda D. Srijema, Bačke i Banata</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>POV D-S014</p>	 <p>01</p>

Povijest

31. Kako se naziva dokument čiji je sastavni dio ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora?

1. Država Srba, Hrvata i Slovenaca, (...) će biti ustavna, demokratska i parlamentarna monarhija na čelu s dinastijom Karađorđevića, (...)

5. Sva tri narodna imena: Srbi, Hrvati i Slovenci, potpuno su ravnopravna na celoj teritoriji Kraljevine, (...)

13. Ustav, koji će posle zaključenja mira doneti Ustavotvorna Skupština, izabrana na osnovi opšteg i jednakog, neposrednog i tajnog prava glasa, biće osnova celom državnom životu, (...)

Ustav se ima primiti u celini, u Ustavotvornoj skupštini, brojno kvalifikovanom većinom.

- A. Zagrebačka rezolucija
- B. Svibanjska deklaracija
- C. Krfska deklaracija
- D. Niška deklaracija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

32. Koje se od navedenih pitanja rješavalo na konferenciji u Washingtonu 1921./1922. godine?

- A. razoružanja Francuske
- B. pomorskoga naoružanja
- C. nuklearnoga naoružanja
- D. razoružanja SAD-a

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

33. Kojoj je od navedenih stranaka pripadao Božidar Magovac koji je na oslobođenome teritoriju pod partizanskim nadzorom pokrenuo tiskanje novina *Slobodni dom*?

- A. Samostalnoj demokratskoj stranci
- B. Hrvatskoj stranci prava
- C. Hrvatskoj seljačkoj stranci
- D. Komunističkoj partiji Hrvatske

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

34. Koji je od navedenih ratova izazvao teritorijalne promjene prikazane na povijesnim zemljovidima?

- A. Prvi svjetski rat
- B. Drugi svjetski rat
- C. Talijansko-turski rat
- D. Drugi balkanski rat

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

35. Koji je od navedenih političara zagovarao ideju jugoslavenskoga unitarizma / integralnoga jugoslavenstva u Kraljevstvu/Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca do 1927. godine?

- A. Ante Pavelić
- B. Mladen Lorković
- C. Stjepan Radić
- D. Svetozar Pribićević

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

Povijest

36. Čije vojne postrojbe nedostaju na mjestu obilježene upitnikom na prikazanome slikovnom prilogu?

Pregled postrojbi na teritoriju NDH (1941. - 1945.)					
Postrojbe	1941.	1942.	1943.	1944.	1945.
NDH	107.000	167.000	225.000	230.000	200.000
Njemačke	18.000	87.000	280.000	420.000	180.000
?	180.000	250.000	200.000	/	/
Četničke	15.000	60.000	35.000	55.000	35.000
Partizanske	27.800	47.000	170.000	540.000	550.000
Ukupno	347.000	564.000	630.000	1.035.000	820.000

- A. sovjetske
- B. talijanske
- C. ustaške
- D. britanske

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

37. Koje su od navedenih prava imali narodi Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije prema Ustavu iz 1974. godine?

- A. višestranačkoga sustava
- B. slobodnoga tržišta
- C. samoopredjeljenja do odcjepljenja
- D. samostalne vanjske politike

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

38. Što se od navedenoga odnosi na Drugi vatikanski sabor Katoličke crkve (1962. – 1965.)?

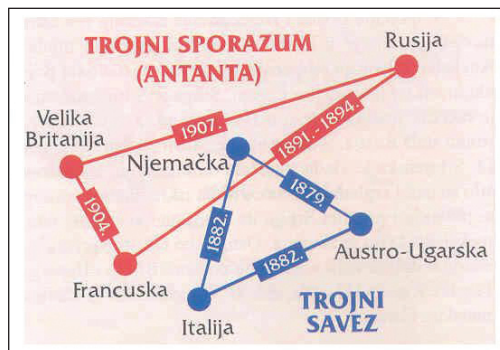
- A. osuda globalizacije i sekulariziranoga društva
- B. ekumenizam, mirotvorstvo i liturgija na narodnome jeziku
- C. prihvaćanje dogme o papinskoj nepogrješivosti
- D. zabrana političkoga djelovanja katolicima

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

39. Kako se naziva politika koja je rezultirala vojnim i političkim podjelama prikazanim na slikovnome prilogu?

- A. politika *miroljubive koegzistencije*
- B. politika *velike batine*
- C. politika imperijalizma
- D. politika detanta

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

40. Kojim je od navedenih dokumenata usvojen tromjesečni moratorij na provedbu odluke o samostalnosti i suverenosti Republike Hrvatske i Republike Slovenije?

- A. Zagrebačkom rezolucijom
- B. Ženevskom deklaracijom
- C. Brijunskom deklaracijom
- D. Svibanjskom deklaracijom

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

41. U kojemu se dobu pretpovijesti javljaju motivi žena kao na slikovnome prilogu?

0

☐

1

☐

bod

42. Koji polis s Peloponeza **nije prihvćao** robno-novćani sustav?

0

☐

1

☐

bod

43. U kojemu stoljeću započinje rimsko zaposjedanje Ilirika?

0

☐

1

☐

bod

POV D-S014

02

Povijest

<p>44. Kojim su ugovorom Lotar, Karlo Ćelavi i Ludovik Njemački podijelili Franačko Carstvo na tri dijela?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>45. Koji se hrvatski knez istaknuo 871. godine kao franački saveznik u borbama za oslobođenje grada Barija od Saracena?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Kako se nazivao savez njemačkih trgovačkih gradova kojima je sjedište bilo u Lübecku?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koji je hrvatski velikaš nosio titulu „ban Hrvatske i Dalmacije i gospodar Bosne“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Koji je mir bio glavni povod pružanja otpora Zrinskih i Frankopana apsolutizmu i centralizmu Beča?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="181 2016 362 2054" data-label="Text">POV D-S014</div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2112" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1407 2076 1458 2110" data-label="Text">02</div>	

Povijest

<p>49. Kako se naziva najveća upravno-teritorijalna jedinica u Osmanskome Carstvu?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>50. Kako se naziva djelo Charlesa de Montesquiea u kojemu se zalaže za trodiobu vlasti?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. Kako se nazivala posebna unovačena vojna postrojba u Slavoniji koja je ratovala za Mariju Tereziju u Ratu za austrijsko nasljeđe?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Kako su se nazivali članovi tajnih društava nastalih u Kraljevini Obiju Sicilija tijekom napoleonskih ratova?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Kako se naziva skup pisanih i običajnih prava koja uređuju državno-pravni položaj Kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u sklopu Kraljevine Ugarske?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div>POV D-S014</div> <div> <div>02</div> </div>	

Povijest

<p>54. Koje je godine održano zasjedanje Hrvatskoga sabora na kojemu je konsenzusom usvojen članak 42. <i>O odnošenju kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije prema kruni i kraljevini Ugarskoj?</i></p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>55. Kako se naziva dokument koji izražava političke stavove iskazane u prikazanome povijesnom izvoru?</p> <div data-bbox="201 745 1294 952" style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p><i>Zastupnici, udruženi u Jugoslavenskom klubu, zahtijevaju na osnovu narodnog načela i hrvatskog državnog prava ujedinjenje svih krajeva monarhije što ih nastavaju Slovenci, Hrvati i Srbi u jedno samostalno državno tijelo slobodno od svakoga tuđeg gospodstva i sagrađeno na demokratskoj podlozi a pod žezlom habsburško-lotarinške dinastije.</i></p> </div> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. U kojoj je europskoj državi uspostavljen autoritarni režim koji se održao od 1939. do 1975. godine?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Koja su se dva komunistička državnik sukobila tijekom krize izazvane rezolucijom Informbiroa?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="181 2018 362 2054">POV D-S014</div> <div data-bbox="1295 1977 1453 2112"> <div>02</div> </div>	

Povijest

<p>58. U kojoj su bitci prekretnici u Drugome svjetskom ratu B. L. Montgomery i E. Rommel bili na suprotstavljenim stranama?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. Kako se naziva mjesto najvećega stradanja Bošnjaka tijekom rata u Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995. godine?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>60. U koju je međunarodnu organizaciju Hrvatska primljena 2009. godine kao punopravni član?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>POV D-S014</p> <div data-bbox="1300 1982 1460 2083"></div> <p>02</p>	

Povijest

III. Zadatci višestrukoga izbora (kronologije)

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

61. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih procesa iz grčke povijesti staroga vijeka?

- A. vrhunac mikenske civilizacije → vrhunac kretsko-minojske civilizacije → seoba Dorana → velika kolonizacija Grka
- B. vrhunac kretsko-minojske civilizacije → vrhunac mikenske civilizacije → velika kolonizacija Grka → seoba Dorana
- C. vrhunac kretsko-minojske civilizacije → vrhunac mikenske civilizacije → seoba Dorana → velika kolonizacija Grka
- D. vrhunac kretsko-minojske civilizacije → seoba Dorana → vrhunac mikenske civilizacije → velika kolonizacija Grka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

62. Koji niz određuje točan kronološki slijed pada navedenih prostora pod vlast Turaka Osmanlija?

- A. pad Carigrada → pad Ključa → pad utvrde Cimpe → pad Beograda
- B. pad utvrde Cimpe → pad Carigrada → pad Ključa → pad Beograda
- C. pad Ključa → pad Carigrada → pad utvrde Cimpe → pad Beograda
- D. pad Beograda → pad Ključa → pad Carigrada → pad utvrde Cimpe

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

63. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz hrvatske povijesti razvijenoga srednjeg vijeka i početka ranoga novog vijeka?

- A.** izbor Krste Frankopana za skrbnika i branitelja Kraljevstva → izbor Ferdinanda Habsburškoga za kralja (Sabor u Cetingradu) → izbor Ivana Zapolje za kralja (Sabor u Dubravi) → ubojstvo bana Stjepana Lackovića
- B.** izbor Ferdinanda Habsburškoga za kralja (Sabor u Cetingradu) → ubojstvo bana Stjepana Lackovića → izbor Krste Frankopana za skrbnika i branitelja Kraljevstva → izbor Ivana Zapolje za kralja (Sabor u Dubravi)
- C.** ubojstvo bana Stjepana Lackovića → izbor Krste Frankopana za skrbnika i branitelja Kraljevstva → izbor Ferdinanda Habsburškoga za kralja (Sabor u Cetingradu) → izbor Ivana Zapolje za kralja (Sabor u Dubravi)
- D.** izbor Ivana Zapolje za kralja (Sabor u Dubravi) → izbor Ferdinanda Habsburškoga za kralja (Sabor u Cetingradu) → izbor Krste Frankopana za skrbnika i branitelja Kraljevstva → ubojstvo bana Stjepana Lackovića

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

64. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz hrvatske povijesti u doba dinastije Arpadovića?

- A.** Zlatna bula Bele IV. → osnovana Zagrebačka biskupija → krunjenje Kolomana u Biogradu → Zlatna bula Andrije II.
- B.** krunjenje Kolomana u Biogradu → Zlatna bula Bele IV. → osnovana Zagrebačka biskupija → Zlatna bula Andrije II.
- C.** osnovana Zagrebačka biskupija → krunjenje Kolomana u Biogradu → Zlatna bula Andrije II. → Zlatna bula Bele IV.
- D.** Zlatna bula Andrije II. → Zlatna bula Bele IV. → osnovana Zagrebačka biskupija → krunjenje Kolomana u Biogradu

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

65. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz vremena hrvatskoga preporoda i revolucionarne 1848./1849. godine?

- A.** osnivanje prvih političkih stranaka → održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku → hrvatski jezik proglašen službenim → održan prvi hrvatski zastupnički sabor
- B.** održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku → osnivanje prvih političkih stranaka → održan prvi hrvatski zastupnički sabor → hrvatski jezik proglašen službenim
- C.** osnivanje prvih političkih stranaka → hrvatski jezik proglašen službenim → održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku → održan prvi hrvatski zastupnički sabor
- D.** održan prvi hrvatski zastupnički sabor → osnivanje prvih političkih stranaka → hrvatski jezik proglašen službenim → održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

66. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz povijesti ujedinjenja Italije?

- A.** bitka kod Magente → proglašenje Kraljevine Italije → priključenje Venecije → priključenje Rima
- B.** proglašenje Kraljevine Italije → bitka kod Magente → priključenje Rima → priključenje Venecije
- C.** priključenje Rima → priključenje Venecije → bitka kod Magente → proglašenje Kraljevine Italije
- D.** bitka kod Magente → priključenje Venecije → priključenje Rima → proglašenje Kraljevine Italije

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

67. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih promjena iz povijesti istaknute hrvatske političke stranke do sredine 20. stoljeća?

- A. Hrvatska republikanska seljačka stranka → Hrvatska seljačka stranka
→ Seljačko-demokratska koalicija → Hrvatska pučka seljačka stranka
- B. Hrvatska seljačka stranka → Hrvatska pučka seljačka stranka
→ Seljačko-demokratska koalicija → Hrvatska republikanska seljačka stranka
- C. Hrvatska pučka seljačka stranka → Hrvatska republikanska seljačka stranka
→ Hrvatska seljačka stranka → Seljačko-demokratska koalicija
- D. Hrvatska republikanska seljačka stranka → Seljačko-demokratska koalicija
→ Hrvatska pučka seljačka stranka → Hrvatska seljačka stranka

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

68. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz povijesti Rusije tijekom Prvoga svjetskog rata?

- A. veljačka revolucija → mir u Brest-Litovsku → *Travanjske teze*
→ listopadska revolucija
- B. listopadska revolucija → mir u Brest-Litovsku → veljačka revolucija
→ *Travanjske teze*
- C. veljačka revolucija → *Travanjske teze* → listopadska revolucija
→ mir u Brest-Litovsku
- D. listopadska revolucija → veljačka revolucija → mir u Brest-Litovsku
→ *Travanjske teze*

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

69. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz diplomatske povijesti Drugoga svjetskog rata?

- A.** Atlantska povelja → konferencija u Teheranu → konferencija u Jalti
→ konferencija u Postdamu
- B.** konferencija u Teheranu → Atlantska povelja → konferencija u Jalti
→ konferencija u Postdamu
- C.** konferencija u Jalti → konferencija u Postdamu → Atlantska povelja
→ konferencija u Teheranu
- D.** konferencija u Postdamu → konferencija u Teheranu → konferencija u Jalti
→ Atlantska povelja

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

70. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz hrvatske povijesti početkom Drugoga svjetskog rata?

- A.** osnivanje Sisačkoga partizanskog odreda → pristupanje Kraljevine Jugoslavije
Trojnomu paktu → proglašenje NDH → napad na Kraljevinu Jugoslaviju
- B.** napad na Kraljevinu Jugoslaviju → pristupanje Kraljevine Jugoslavije Trojnomu
paktu → proglašenje NDH → osnivanje Sisačkoga partizanskog odreda
- C.** pristupanje Kraljevine Jugoslavije Trojnomu paktu → napad na Kraljevinu
Jugoslaviju → proglašenje NDH → osnivanje Sisačkoga partizanskog odreda
- D.** osnivanje Sisačkoga partizanskog odreda → pristupanje Kraljevine Jugoslavije
Trojnomu paktu → napad na Kraljevinu Jugoslaviju → proglašenje NDH

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

IV. Zadatci višestrukoga izbora (uz polazni sadržaj)

U sljedećim zadatcima proučite povijesne izvore, povijesne zemljovide i slikovne priloge te odgovorite na postavljena pitanja.

Od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

71. Pozorno pogledajte hram prikazan na slikovnome prilogu i odgovorite na postavljena pitanja.

71.1. Za vladavine kojega rimskog cara je podignut hram prikazan na slikovnome prilogu?

- A. Augusta
- B. Dioklecijana
- C. Konstantina
- D. Trajana

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

71.2. Komu je od navedenih podignut hram prikazan na slikovnome prilogu?

- A. vestalkama
- B. bogu Mitri
- C. svim rimskim bogovima
- D. Romulu i Remu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

72. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

U ovom grobu počiva (...) žena kralju Mihajlu i majka Stjepana kralja. Vladala je kraljevstvom. Osmoga dana prije oktobarskih ida ovdje je u miru pokopana 976. godine od utjelovljenja gospodinova, indikcije četvrte, petoga mjesečeva cikla, sedamnaeste epakte, petoga sunčeva kruga koji se poklapa sa šestim. I ona koja za života bijaše kraljica, postade i majkom siročadi i zaštitnicom udovica. Čovječe, koji gledaš reci: „Bože, smiluj se duši njenoj!”

72.1. Kako se zove žena koja se spominje u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. Buzila
- B. Jelena
- C. Maruša
- D. Marija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

72.2. U kojemu je od navedenih gradova pronađen prikazani povijesni izvor?

- A. u Solinu
- B. u Splitu
- C. u Trogiru
- D. u Zadru

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Povijest

73. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Mi Andrija božjom i apostolske stolice milošću biskup Kninski i opat Toplički, knezovi Ivan Torkvat od Krbave, Nikola Zrinski, Krsto i Vuk braća i Juraj Frankopan Senjski, Krčki i Modruški, (...) i svikolici ostali plemići i velikaši, kao što i savkolik narod plemenitih županija, gradova i kotara Kraljevine Hrvatske ispovijedamo, priznajemo i na vječno znanje dajemo ovim listom svakomu! Pošto je prejasni i premoćni princip i gospodin Ferdinand, božjom milošću češki i hrvatski kralj, španjolski infant, Svetoga Rimskoga Carstva izbornik, nadvojvoda austrijski, (...) poslao k nama ovih dana savjetnike svoga svetog kraljevskog veličanstva, (...) ovi nas u ime spomenutoga kraljevskog veličanstva, od kojega imaju dovoljnu punomoć, zamoliše da priznamo njegovo veličanstvo za našega zakonitog i naravskog kralja i gospodara, a prejasnu vladaricu i gospođu Anu, ugarsku, češku i hrvatsku kraljicu, za našu premilostivu vladaricu i gospodaricu, pa da o tome položimo prisegu vjernosti i poklonstva.

73.1. Kako se naziva prikazani povijesni izvor?

- A. Cetingradska povelja
- B. Zlatna bula
- C. Felicijanova isprava
- D. Pacta conventa

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

73.2. Koja od navedenih dinastija stupa na hrvatsko prijestolje na temelju odluke prikazane u povijesnome izvoru?

- A. Arpadovići
- B. Anžuvinci
- C. Habsburgovci
- D. Jagelovići

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Povijest

74. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

Ovdje je zabilježeno ono što je William, kralj Engleza, u savjetu sa svojim velmožama ustanovio nakon osvajanja Engleske:

- 1. Prvo, iznad svega on želi da se jedan Bog štuje u cijelom njegovom kraljevstvu, da jedna vjera u Krista bude nepovrediva, i da vlada mir i sigurnost među Englezima i Normanima.*
- 2. Mi također određujemo da svaki slobodni čovjek prisegom i ugovorom potvrdi da će biti odan kralju Williamu kako u Engleskoj tako izvan nje, da će u punoj vjernosti sa njim braniti njegove zemlje i čast te braniti njega od njegovih neprijatelja.*
- 3. I želim, povrh toga, da su svi ljudi koje sam sa sobom doveo, ili koji su došli nakon mene, zaštićeni mojim mirom i da žive u miru.*

74.1. Kojom od navedenih bitaka kralj iz prikazanoga povijesnog izvora dolazi na englesko prijestolje?

- A.** kod Azincourta
- B.** kod Crecyja
- C.** kod Hastingsa
- D.** kod Londona

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

74.2. Na koju se od navedenih crkvi odnosi fraza *jedna vjera u Krista* iz prikazanoga povijesnog izvora?

- A.** na Anglikansku crkvu
- B.** na Katoličku crkvu
- C.** na Pravoslavnu crkvu
- D.** na Calvinističku crkvu

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

POV D-S014

02

Povijest

75. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

(...) opasno se pleme (...) približilo granicama Ugarske. Već je više godina glas i strah pred tim narodom obilazio cijeli svijet. (...)
Kad su glasovi o dolasku (...) naroda koji sije smrt došli od ušiju Ugara, njima se to učinilo poput igre ili nekoga ispraznoga sna zato što su takve glasine često uzalud slušali i jer su se uzdali u brojnu vojsku svoga kraljevstva. Raspustili su se, naime, zbog dugotrajnoga mira i odučili od surovoga oružja pa su ih, obamrle od lijenosti i tromosti, privlačila samo tjelesna zadovoljstva.

75.1. O kojemu se od navedenih plemena/naroda govori u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. o Rusima
- B. o Hunima
- C. o Saracenima
- D. o Tatarima

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

75.2. Koji je od navedenih vladara bio na čelu Ugarsko-Hrvatskoga Kraljevstva u vrijeme nastanka prikazanoga povijesnog izvora?

- A. Andrija II.
- B. Bela II.
- C. Bela IV.
- D. Emerik

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Povijest

76. Pozorno pogledajte prikazani slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

76.1. Koji od navedenih događaja iz francuske revolucije prikazuje slikovni prilog?

- A. napad na Versailles
- B. napad na Narodnu skupštinu
- C. napad na Bastille
- D. napad na Louvre

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

76.2. Kojega se od navedenih datuma zbio događaj prikazan na slikovnome prilogu?

- A. 14. srpnja 1789. godine
- B. 27. kolovoza 1789. godine
- C. 20. rujna 1792. godine
- D. 30. lipnja 1793. godine

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

77. Pozorno pogledajte prikazani slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

77.1. Koja je od navedenih osoba bila hrvatski ban u vrijeme gradnje i otvaranja građevine prikazane na slikovnome prilogu?

- A. Dragutin Khuen Héderváry
- B. Ivan Mažuranić
- C. Josip Šokčević
- D. Ladislav Pejačević

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

77.2. Koji se od navedenih događaja vezuje uz svečanost otvorenja građevine prikazane na slikovnome prilogu?

- A. atentat na Slavka Cuvaja
- B. paljenje hrvatske zastave
- C. atentat na Franju Ferdinanda
- D. paljenje mađarske zastave

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Povijest

78. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

Prvi su otpor 5. rujna 1920. pružili hrvatski seljaci u Velikom Grđevcu. Odatle se buna proširila u bjelovarskom, garešničkom i grubišnopoljskom kotaru, gdje se prolilo dosta krvi, a u Ivanjskoj su ubijena 2 seljaka. Buna je doprla na jug u čazmanski kotar, gdje je u kriškoj općini došlo do sukoba s oružnicima i s vojskom.

78.1. Zbog čega su seljaci iz prikazanoga povijesnog izvora pružali otpor vlastima?

- A. zbog zamjene valute
- B. zbog novačenja
- C. zbog žigosanja stoke
- D. zbog *Obznane*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

78.2. Vojska koje od navedenih država se spominje u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. Države Slovenaca, Hrvata i Srba
- B. Kraljevine Srbije
- C. Kraljevine Crne Gore
- D. Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Povijest

79. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

*Kad sam jednom donio odluku, poslije nisam više o tome razbijao glavu. Bacanje bombe
okončalo je rat i spasilo milijune života.
Ako bomba eksplodira... imat ću čekić za one momke... Sila je jedino što Rusi razumiju.*

79.1. O kojemu se od navedenih događaja govori u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. o savezničkome ulasku u Berlin
- B. o bacanju atomske bombe na Hirošimu i Nagasaki
- C. o savezničkome bombardiranju Dresdena
- D. o savezničkome iskrcavanju u Normandiji

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

79.2. Koji je od navedenih američkih predsjednika izrekao riječi iz prikazanoga povijesnog izvora?

- A. Dwight Eisenhower
- B. Franklin D. Roosevelt
- C. Harry Truman
- D. John F. Kennedy

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Povijest

80. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

HRVATSKI SABOR

Utvrđuje da je ulazak Republike Hrvatske u punopravno članstvo (...) strateški nacionalni cilj kojem će u daljnjem djelovanju Hrvatski sabor davati punu i stalnu potporu.

Potvrđuje svoju opredijeljenost da se uključivanje Republike Hrvatske (...) treba temeljiti na individualnom pristupu i postignućima.

Ističe da je Republika Hrvatska po svom nasljeđu, kulturi i geopolitičkom položaju dio srednjoeuropskog, mediteranskog kruga i želi aktivno i svestrano pridonijeti naporima međunarodne zajednice (...) na postizanju i uspostavljanju političke stabilizacije i trajnog mira u jugoistočnoj Europi. (...)

Potiče Vladu Republike Hrvatske da do kraja veljače 2003. godine podnese zahtjev za punopravno članstvo Republike Hrvatske (...), a o procesu pregovora izvješćuje Hrvatski sabor.

80.1. O kakvim nastojanjima hrvatske politike svjedoči prikazani povijesni izvor?

- A. o suradnji s Međunarodnim monetarnim fondom
- B. o ulasku u NATO pakt
- C. o pridruživanju Europskoj uniji
- D. o ulasku u Ujedinjene narode

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

80.2. Koja je od navedenih osoba bila predsjednik Vlade Republike Hrvatske u vrijeme nastanka prikazanoga povijesnog izvora?

- A. Franjo Gregurić
- B. Ivica Račan
- C. Jadranka Kosor
- D. Zlatko Mateša

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

Prazna stranica

Povijest

Prazna stranica

Povijest

Prazna stranica

POV D-S014

99